

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-10865/2013-ERU

V Praze dne 14. února 2014

Č. j.: 10865-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO 10865/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 3. července 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Bruzovice na parcele č. 762/21 s využitím strojního mechanismu (rotační sekačky) zemní práce v souvislosti s údržbou pozemku (kosení travního porostu), přičemž poškodil středotlakou plynovodní přípojku d 3,2, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému, kterým je [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18613.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), byl dne 3. září 2013 postoupen Magistrátem města Frýdku-Místku spisový materiál, č. j. [REDAKCE]

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 3. července 2013 v 19.40 hodin Policii ČR oznámil pan [REDAKCE], že v obci Bruzovice na volné parcele uniká plyn, kdy k úniku došlo poté, co tuto parcelu sekal traktor s rotační sekačkou. Po příjezdu Policie ČR zjistila, že na čerstvě posečené parcele se žádná zemědělská technika již nenachází. Policie ČR zjistila poškození dvou plastových trubek zakončených ventilem o výšce nadzemní části 55 cm, průměru 3,2 cm, bez dalšího označení, které se nacházejí ve vzdálenosti 1,2 m od krajnice účelové komunikace. Ze zbytku nepokosené trávy v těsné blízkosti bylo zjištěno, že porost zde dosahoval výšky 90 až 100 cm. Po příjezdu Policie ČR se na místě nacházel HZS Frýdek-Místek, který provedl zaškrcení poškozené trubky svorkovnicí a ve 20.10 hodin byl únik plynu zastaven.

Policie ČR pořídila dokumentaci, a to náčrtek z místa poškození, z něhož je patrné, že pozemek parc. č. 762/21 se nachází v oblasti rodinných domů, kterými je v podstatě obklopen.

Na místě byl vyslechnut pan [REDAKCE], který uvedl, že bydlí naproti místu, kde k poškození došlo. Zprvu se domníval, že někde teče voda, ale společně se sousedem [REDAKCE] zjistili, že na parcele 762/21 je poškozená plynová přípojka. Dále shodně s panem [REDAKCE] uvedl, že zde okolo 19.10 hodin ukončil sečení traktor s rotační sekačkou. Sdělil, že neví, kdo je vlastníkem pozemku parc. č. 762/21, a rovněž neví, kdo mohl sečení pozemku zadat.

Na místo se dostavil technik společnosti RWE pan [REDAKCE], který uvedl, že se jedná o středotlakou plynovodní přípojku d 3,2, jejíž nadzemní část byla poškozena. Poškozením a odstraněním poruchy vznikla škoda majiteli zařízení, společnosti RWE s. r.o., se sídlem Hornopolní 3314/38, Ostrava. K přerušení dodávky zemního plynu žádnému koncovému odběrateli nedošlo, vzhledem k rozsahu poškození nebyly ani ohroženy životy, zdraví nebo majetek.

Dne 20. července 2013 podal Policii ČR podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, vysvětlení pan [REDAKCE], který uvedl, že je vlastníkem traktoru ZETOR 6911, který vlastní pro svoji potřebu, někdy však vypomáhá kamarádům s kosením trávy. Dne 3. července 2013 v podvečerních hodinách kosil trávu u svého známého pana [REDAKCE]. Když dokosil a chystal se k odjezdu, poprosil ho soused pana [REDAKCE], jestli by nepokosil zarostlý pozemek poblíž pozemku pana [REDAKCE]. Tohoto souseda obviněný nezná. Pozemek, který měl obviněný pokosit, tomuto sousedovi zřejmě nepatří, jelikož má dům na protější straně. O tom, že se ve vysoké trávě vyskytují nějaké trubky, pan [REDAKCE] nevěděl. Jelikož traktor vydává hluk a jde o silný žací stroj, neslyšel ani necítil v pohybu stroje, že by o něco zavadil. Po pokosení obviněný složil žací stroj a odjel. Pokud o trubky zavadil, sdělil dále, udělal to neúmyslně a nevědomky. Pro případ způsobených škod má uzavřenu pojistku.

Dne 8. srpna 2013 se k věci opětovně vyjádřil pan [REDAKCE], který uvedl, že traktoristu, jehož jméno nezná, poprosil o pokosení vysoké trávy na pozemku p.p.č. 762/33, který mu však nepatří. Majitele pozemku pan [REDAKCE] nezná, avšak protože se o pozemek nestará, na pozemku pak vyrůstá vysoká tráva a plevel, ze kterých se roznáší pyl do okolních zahrad, což činí zdravotní potíže manželce pana [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] si neuvědomil, že se na parcele mohou vyskytovat přípojky plynu, proto na to traktoristu neupozornil.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo dne 3. července 2013 v podvečerních hodinách na pozemku parc. č. 762/21 rotační sekačkou prováděl pokos trávy, při němž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky d 3,2. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Ust. § 3 zákona o přestupcích pak stanoví, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslné zavinění. Energetický zákon v ust. § 90 odst. 1 písm. k) zavinění ve formě úmyslu nepředpokládá, postačuje tak zavinění nedbalostní. V daném případě nelze a priori tvrdit, že obviněný z přestupku věděl, že může porušit zákonem chráněný zájem, nicméně vzhledem k tomu, že k odpovědnosti za

přestupek postačí pouhé zaviněné jednání, nezabýval se správní orgán dále rozbořem toho, zda jednání obviněného z přestupku naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně.

Obviněný z přestupku se přitom dopustil protiprávního jednání, které je označeno za přestupek v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Podle tohoto ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13. Přestupek, kterého se obviněný dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán přitom uvádí, že jednání, kdy obviněný z přestupku poškodil svým jednáním plynárenské zařízení, naplňuje bezpochyby také kritérium společenské nebezpečnosti, neboť byl ohrožen zájem na bezporuchovém provozu plynárenského zařízení.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval přestupkem uvedeným v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona v návaznosti na ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Z něj vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl obviněný, který prováděl zemní práce za pomoci strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození plynovodní přípojky.

Správní orgán považuje za prokázané, že obviněný z přestupku prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynovodu, neboť tím, že obviněný svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci příkazního řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla obviněnému z přestupku známa. Obviněný z přestupku sice nedostal od pana [REDACTED], který ho o provedení pokosu požádal, informaci, že se na místě nachází inženýrské sítě

či jiné vedení, správní orgán však k tomuto konstatuje, že si obviněný z přestupku měl být vědom, že při provádění jakýchkoli prací v obytné zástavbě se může nacházet v ochranném pásmu plynárenského zařízení či zařízení elektrizační soustavy. Správní orgán proto konstatuje, že obviněný z přestupku při provádění zemních prací nepostupoval dostatečně obezřetně.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník svým jednáním způsobil únik plynu do ovzduší, jehož hodnota nebyla změřena, s délkou trvání úniku nejméně 30 minut. K přerušení dodávky plynu koncovým odběratelům nedošlo.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že účelem jeho jednání bylo pomoci panu [REDAKCE], jehož manželce byly ze vzrostlé trávy působily zdravotní problémy. Nepochybně se tak nejednalo o odvrácení přímo hrozícího nebo trvajícím útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým

způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Správní orgán má za to, že obviněný z přestupku nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona shledává správní orgán za závažného, a to z důvodu významu zákonem chráněných zájmů, na něž se uvedená norma vztahuje. V projednávaném případě došlo k úniku plynu do ovzduší s dobou trvání nejméně 30 minut. Hodnota úniku plynu nebyla změřena. Podle vyjádření technika společnosti RWE k ohrožení zdraví a života osob nedošlo, což závažnost jednání obviněného snižuje.

Správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k přerušení dodávky konečným zákazníkům. Jednáním obviněného nedošlo k přerušení dodávky žádnému koncovému zákazníkovi. Lze tak konstatovat, že následky spáchaného jednání byly malého rozsahu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Míru zavinění pak může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost. V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku nechtěl úmyslně poškodit plynárenské zařízení. K této skutečnosti tak bylo přihlédnuto jako k okolnosti polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný se ke spáchání přestupku přiznal, přičemž tuto skutečnost chápe správní orgán jako polehčující. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku, k jehož projednání je věcně příslušný Úřad, dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 20. července 2013 bylo zjištěno, že obviněný byl v době podání vysvětlení zaměstnán jako silničář a lesník Obecního úřadu Bruzovice. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

